

Kényszerítő ercjű VÉGREHAJTÁSI INTÉZKEDÉS ALKALURAZÁSÁNAK ELŐFELTÉTELEI

• Végrehajtási intézkedés foganatosítása – előfeltételek

Egy bírósági végrehajtási eljárás két különböző, egymást követő szakaszra épül : a **végrehajtás elrendelése** és a **végrehajtás foganatosítása**.

A végrehajtás elrendelése keretein belül a bíróság azt vizsgálja felül, hogy a végrehajtás elrendelésének a feltételei fennállnak-e.

A végrehajtás foganatosítása során a jog keretein belül ténylegesen kikényszerítésre kerül az elrendelt magatartás.

Ahhoz, hogy egy bírósági végrehajtás intézkedéseit valójában meg lehessen kezdeni, szükség van egy bírósági rendeletre, amely egy végrehajtható okirat kiállításában ölt testet (lásd részletesebben az I. A. pont alatt).

I. MILYEN FELTÉTELEKNEK KELL TELJESÜLNIE AHHOZ, HOGY VÉGREHAJTÁSI ELJÁRÁST INDÍTHASSAK AZ ADÓSOMMAL SZEMBEN ?

Mielőtt kényszerintézkedéseket foganatosítanánk egy olyan adós vagy fél ellen, akit egy szerződés vagy egy ítélet alapján egy határozat kötelezettségei teljesítésére kötelez, bizonyos feltételeknek kell teljesülnie.

A kérdésekre adott válaszok a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvényben megtalálhatóak.

Ezen törvény **13. §-a** szerint :

„A végrehajtható okiratot akkor lehet kiállítani, ha a végrehajtandó határozat

- a) kötelezést (marasztalást) tartalmaz,
- b) jogerős vagy előzetesen végrehajtható, és
- c) a teljesítési határidő letelt.”

A 13. § értelmében szükséges egy marasztaló határozat ahhoz, hogy a bíróság egy végrehajtó okiratot állíthasson ki. Ennek függvényében elsődleges fontossággal bír az a kérdés, hogy mit tekinthetünk „marasztaló határozatnak”? Minden esetben a határozat rendelkező részének tartalmi lényegét kell figyelembe venni, nem pedig nyelvi értelmezését. Ennek értelmében nem feltétel a végrehajtás véghezviteléhez, hogy a határozat rendelkező része például a 13. §-ban szereplő „marasztaló” kifejezést tartalmazza, elég ha abból egyértelműen megállapítható, hogy az adós kinek és mivel tartozik.

Kényszerítő ercjű VÉGREHAJTÁSI INTÉZKEDÉS ALKALRAZÁSÁNAK ELŐFELTÉTELEI

MI MINŐSÜL VÉGREHAJTHATÓ OKIRATNAK?

Erre a kérdésre a választ az 1994. évi LIII törvény **10. §**-ában találjuk meg:

„A bírósági végrehajtást (a továbbiakban: végrehajtás) végrehajtható okirat kiállításával kell elrendelni. A végrehajtható okiratok a következők:

- a) a bíróság és a közjegyző által kiállított végrehajtási lap,
- b) az olyan okirat, amelyet a bíróság vagy a közjegyző végrehajtási záradékkal látott el,
- c) a bíróság végrehajtást elrendelő, letiltó, illetőleg átutalási végzése, továbbá közvetlen bírósági felhívást tartalmazó határozata, valamint a közjegyző letiltó és átutalási végzése,
- d) a bíróság pénzbüntetésről, pénzbírságról, rendbírságról, vagyonekobbzásról, az Európai Unió tagállamában büntetőeljárásban bűncselekmény elkövetése miatt kiszabott pénzüsszegegről, valamint az Európai Unió tagállamában büntetőeljárásban alkalmazott vagyonekobbzásról szóló értesítése,
- e) a bíróság bünygyi költségegről, elővezetési és kíséresi költségegről szóló értesítése, továbbá a bírósági gazdasági hivatalnak a közjegyző által kiszabott pénzbírságról, az ügyészség által kiszabott rendbírságról, megállapított bünygyi költségegről, az ügyészség és a nyomozó hatóság által megállapított elővezetési és kíséresi költségegről, valamint a pártfogó felügyelői szolgálat által a közvetítői eljárásban megállapított, az állam által előlegezett és visszatérítendő költségegről szóló értesítése,
- f) a bünygyi zárlatot elrendelő határozat,
- g) az Európai Unió által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés végrehajtására zárlatot elrendelő végzés...

Ennek a §-nak a függvényében a törvény nemcsak különféle nemzeti és nemzetközi szervek határozatait tekinti végrehajthatónak, hanem némely esetben egyes okiratokat, melyeket minden jogvita keretén kívül állítottak ki (például a b) pontban említett közjegyzői okirat).

Itt fontos kiemelni, hogy a végrehajtói okiratot nem szabad összetéveszteni azzal az okirattal, amely a végrehajtandó követelést tartalmazza. A bíróság ezen utóbbi okiraatra hivatkozva állítja ki a végrehajtói okiratot.

A végrehajtás elrendeléséhez általában **végrehajtási lap** kiállítása vagy **végrehajtási záradék** szükséges (lásd. a) és b) pont).

Ugyanakkor ki kell hangsúlyozni, hogy mind a végrehajtási záradékkal, mind a végrehajtási lappal megindított végrehajtásokra ugyanazok a foganatosítási szabályok vonatkoznak. A különbség abban rejlik, hogy a záradékkal megindított végrehajtás esetében, az adósnak több pereszköz van a keze között ahhoz, hogy a végrehajtást meggátolja.

Kényszerítő ercjű VÉGREHAJTÁSI INTÉZKEDÉS ALKALURAZÁSÁNAK ELŐFELTÉTELEI

A VÉGREHAJTÁSI KÉRELEM

11. § "(1) A bíróság a végrehajtható okiratot a végrehajtást kérő kérelmére állítja ki.
(2) A végrehajtást kérő közölni köteles a végrehajtási kérelem előterjesztésekor
- a) az adós nevét (cégnevét) és az azonosításához szükséges adatokat (legalább a születési idejét vagy az anyja nevét, illetőleg a cégjegyzékszámát), továbbá
 - b) az ügy körülményeitől függően: az adós lakóhelyét, munkahelyét, illetőleg székhelyét, telephelyét (a továbbiakban: székhelyét) és a végrehajtás alá vonható vagyontárgyának helyét; e pontban felsorolt adatok közül legalább egyet közölni kell.
- (3) Ingatlan-végrehajtás kérése esetén közölni kell az ingatlan-nyilvántartási adatokat"

Mint látjuk 11. § tartalmazza azon adatokat, melyeket a végrehajtást megindítónak közölnie kell a végrehajtás megindítása végett. Ezeket az adatokat két csoportra oszthatjuk: amelyeket minden esetben közölni kell (az adós neve és a születési ideje, vagy az anyja neve, ha cégről van szó, a cégjegyzékszámát), illetve, azokat az adatokat, melyek az ügy körülményeitől függenek (lásd b) és z pont).

VÉGREHAJTÁSI LAP (15. ÉS 16. §-OK)

15. § "(1)Az első fokon eljáró bíróság végrehajtási lapot állít ki
- a) a bíróság polgári ügyben hozott marasztaló határozata alapján,
 - b) a bíróság büntetőügyben hozott határozatának a polgári jogi igényrel kapcsolatos marasztalást tartalmazó része alapján.
 - c) a bíróság által jóváhagyott egyezség alapján.
- (2) Az első fokon eljáró bíróság végrehajtási lapot állít ki a jogi segítségnyújtó szolgálatnak a pártfogó ügyvédi díjnak a pártfogó ügyvéd részére történő megfizetésére kötelező határozata alapján."

Ennek függvényében, végrehajtási lapot lehet kiállítani, bíróságok polgári ügyben született határozatai, valamint a bíróság büntetőügyben hozott polgári igényen alapuló határozatai alapján.

A végrehajtási lapot az ügyben első fokon eljáró bíróság állítja ki.

A Vht. 16 §-a a végrehajtási lapra vonatkozó speciális szabályokat tartalmazza (illetékesség és hatáskör).

Kényszerítő ercjű VÉGREHAJTÁSI INTÉZKEDÉS ALKALRAZÁSÁNAK ELŐFELTÉTELEI

MI TEKINTHETŐ VÉGREHAJTÁSI ZÁRADÉKNAK?

20. § „(1) Az adós lakóhelye, illetőleg székhelye - ezek hiányában az adós végrehajtás alá vonható vagyontárgyának helye - szerinti helyi bíróság végrehajtási záradékkal látja el a 22. és a 23. §-ban felsorolt okiratot.

(2) A végrehajtási záradékra megfelelően alkalmazni kell a végrehajtási lapra vonatkozó rendelkezéseket.”

22. § „A bíróság végrehajtási záradékkal látja el

- a) a községi, városi, fővárosi kerületi jegyzőnek a birtokvitában hozott, az elmaradt haszon, a kár és a költség megtérítésére kötelező határozatát,
- b) az ügyvédi fegyelmi hatóságnak, a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek fegyelmi testületének és az igazságügyi szakértői kamara etikai tanácsának, továbbá az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 140/B. § (1) bekezdése és 140/C. § (2) bekezdése szerinti szervek pénzbírság és eljárási költség megfizetésére kötelező határozatát,
- c)
- d) azt a teljes bizonyító erejű magánokiratot, amely az ingatlan közös tulajdonának árveréssel történő megszüntetésére irányuló szerződésről szól, ha az okirat tartalmazza az ingatlan becsértékét, az árverési feltételeket, továbbá az eljárási költség viselésének és a befolyt vételár felosztásának a módját,
- e) a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának a költségek viselése tárgyában hozott döntését,
- f) a károkozás helye szerint illetékes községi, városi, fővárosi kerületi jegyzőnek a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló törvényben meghatározott eljárásában hozott, a károsultnak és a kárért felelős személynek vadkár, vadászati kár vagy vadban okozott kár megtérítésére, valamint az általuk előlegezett eljárási költség viselésére vonatkozó egyezségét jóváhagyó határozatát.”

23. § „(1) A bíróság végrehajtási záradékkal látja el a munkáltatónak a Munka Törvénykönyve alapján

- a) a munkavállalóhoz intézett olyan - keresettel meg nem támadott - írásbeli felszólítását, amely a munkavállaló részére jogalap nélkül kifizetett munkabérnek vagy a munkavállaló munkaviszonnyal összefüggő más tartozásának a megtérítésére irányul,
- b) a munkavállalót kártérítésre kötelező - jogerős és végrehajtható - határozatát,
- c) a munkavállalóval a békéltető eljárás során kötött egyezségét.

(2) Az (1) bekezdésben említett írásbeli felszólítás, határozat és egyezség akkor látható el végrehajtási záradékkal, ha a tartozásnak a munkabérből való közvetlen levonására nincs lehetőség, illetőleg az nem vezetett vagy aránytalanul hosszú idő múlva vezetne eredményre.”

Kényszerítő ercjű VÉGREHAJTÁSI INTÉZKEDÉS ALKALURAZÁSÁNAK ELŐFELTÉTELEI

23/A. § „Az ügyben eljáró fogyasztóvédelmi békéltető testület, illetve egészségügyi közvetítői tanács székhelye szerint illetékes helyi bíróság a tanács kötelező határozatát, továbbá az egészségügyi közvetítői tanács előtt kötött egyezséget - a feltételek megléte esetén - végrehajtási záradékkal látja el.”

23/B. § „(1) A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a bírósági határozatok végrehajtásáról szóló 44/2001/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: 44/2001/EK tanácsi rendelet) szerinti közokiratot az adós lakóhelye, székhelye - ezek hiányában végrehajtás alá vonható vagyontárgyának helye, külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe, illetve közvetlen kereskedelmi képviselője esetén a fióktelep, illetőleg a képviselő helye - szerinti megyei bíróság székhelyén működő helyi bíróság, Budapesten a Budai Központi Kerületi Bíróság, a 2201/2003/EK rendelet szerinti közokiratot pedig a kötelezett, vagy a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti megyei bíróság székhelyén működő helyi bíróság, Budapesten a Budai Központi Kerületi Bíróság látja el végrehajtási záradékkal.

(2) A 805/2004/EK rendelet szerint európai végrehajtható okiratként hitelesített külföldi közokiratot végrehajtási záradékkal látja el az adós lakóhelye, székhelye - ezek hiányában az adós végrehajtás alá vonható vagyontárgyának helye, külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe, illetve közvetlen kereskedelmi képviselője esetén a fióktelep, illetőleg a képviselő helye - szerinti megyei bíróság székhelyén működő helyi bíróság, Budapesten a Budai Központi Kerületi Bíróság.”

23/C. § „(1) Az okiratot készítő közjegyző végrehajtási záradékkal látja el a közjegyzői okiratot, ha az tartalmazza

- a) a szolgáltatásra és ellenszolgáltatásra irányuló vagy egyoldalú kötelezettségvállalást,
- b) a jogosult és a kötelezett nevét,
- c) a kötelezettség tárgyát, mennyiségét (összegét) és jogcímét,
- d) a teljesítés módját és határidejét.

(2) Ha a kötelezettség feltételnek vagy időpontnak a bekövetkezésétől függ, a végrehajthatósághoz az is szükséges, hogy a feltétel vagy időpont bekövetkezését közokirat tanúsítsa.

(3) Az okiratot készítő közjegyző végrehajtási záradékkal látja el a zálogszerződésről szóló közokiratot, ha a követelés teljesítési határideje letelt.

(4) Az okiratot készítő közjegyző végrehajtási záradékkal látja el azt a közokiratot, amely az ingatlan közös tulajdonának árveréssel történő megszüntetésére irányuló szerződésről szól, ha az okirat tartalmazza az ingatlan becsértékét, az árverési feltételeket, továbbá az eljárási költség viselésének és a befolyt vételár felosztásának a módját.

(5) E § alapján akkor van helye végrehajtásnak, ha a közjegyzői okiratba foglalt követelés bírósági végrehajtási útra tartozik, és ha a követelés teljesítési határideje letelt.”

A Vht. 1. §-a kimondja, hogy “A bíróságok és a jogvitát eldöntő szervek határozatait, továbbá egyes okiratokon alapuló követeléseket bírósági végrehajtás útján, e törvény szerint kell végrehajtani”.

Ezen § alapján végrehajtás kérelmezhető bírósági határozatok és jogvitát eldöntő szervek határozataira, de egyben ez a § lehetőséget nyújt egyes okiratok bírósági végrehajtására is.

Kényszerítő ercjű VÉGREHAJTÁSI INTÉZKEDÉS ALKALURAZÁSÁNAK ELŐFELTÉTELEI

Ami ezeket az utóbbi okiratok illeti, és nem a 15. és 16. §-okban okiratokról van szó (tehát bírósági határozatról), a végrehajtás végett a bíróság az okiratot **végrehajtási záradékkal** látja el.

Mind a végrehajtási záradék, mind a végrehajtási lap kiállítására ugyanazokat a rendelkezéseket kell alkalmazni. Ennek következtében a törvény csak a végrehajtási lapot illetően hozott részletes szabályokat, míg a záradékkal kapcsolatban csak speciális kérdésekre adott választ.

A ZÁRADÉKKAL ELLÁTOTT OKIRAT ELLENI JOGORVOSLAT

A jogorvoslat kérelmének joga mind az adós mind a hitelező részére biztosítva van.

Abban az esetben, ha a bíróság ún. végrehajtható okirat kiállításával rendeli el a végrehajtást, úgy jogorvoslatként a végrehajtható okirat, vagyis a végrehajtási lap visszavonására vagy a végrehajtási záradék törlésére van lehetőség, ha a bíróság megállapította, hogy a végrehajtható okirat kiállításának nem volt helye.

A 211 és 212 §-ok tartalmazzák a végrehajtási lap visszavonására és a végrehajtási záradék törlésére vonatkozó szabályokat. Ennek értelmében:

211 § „(1) Ha a bíróság a végrehajtási lapot a törvény megsértésével állította ki, a végrehajtási lapot vissza kell vonni.

(2) Ha a bíróság az okiratot a törvény megsértésével látta el végrehajtási záradékkal, a végrehajtási záradékot törölni kell.

(3) A bíróság akkor is visszavonja a végrehajtási lapot vagy törli a végrehajtási záradékot, ha az adós kérelmére megállapítja, hogy a 805/2004/EK rendelet 21. cikke, az 1896/2006/EK rendelet 22. cikkének (1) bekezdése vagy a 861/2007/EK rendelet 22. cikkének (1) bekezdése alapján a végrehajtás visszautasításának, illetve elutasításának feltételei fennállnak.”

212. § „(1) A végrehajtást elrendelő bíróság a végrehajtási lap visszavonását, illetőleg a végrehajtási záradék törlését bármelyik fél kérelmére, a végrehajtó jelentése alapján vagy saját kezdeményezéséből végzéssel bármikor elrendelheti.

(2) A végzést kézbesíteni kell a feleknek, akik a végzés ellen fellebbezhetnek.”

A **213. §** foglalkozik a fellebbezés lehetőségével a végrehajtás elrendelése ellen: „(1) Ha a bíróság a végrehajtást végzéssel rendelte el, vagy a végrehajtható okiratnak a kérelemtől eltérő kiállítása esetén az eltérésről végzést hozott, a felek e végzés ellen fellebbezhetnek.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt végzés elleni fellebbezésnek a végrehajtás foganatosítására nincs halasztó hatálya, azonban - ha e törvény másképpen nem rendelkezik - a lefoglalt dolgok értékesítése iránt nem lehet intézkedni, és a végrehajtás során befolyt összeget nem lehet a jogosult részére kifizetni.

(3) A végrehajtható okirat kiállítását megtagadó végzés ellen a végrehajtást kérő fellebbezhet.

(4) Ha a végrehajtás közvetlen bírósági felhíváson (28. §) alapul, a felek azt a határozatot fellebbezhetik meg, amely a közvetlen bírósági felhívást tartalmazza.”

Kényszerítő ercjű VÉGREHAJTÁSI INTÉZKEDÉS ALKALURAZÁSÁNAK ELŐFELTÉTELEI

A 217. § pedig a végrehajtási kifogással foglalkozik: „(1) A végrehajtó törvénysértő intézkedése, illetőleg intézkedésének elmulasztása (a továbbiakban együtt: intézkedése) ellen a fél vagy más érdekelt végrehajtási kifogást terjeszthet elő a végrehajtást foganatosító bírósághoz.

(2) A végrehajtási kifogást a végrehajtó intézkedésétől számított 15 napon belül kell benyújtani a végrehajtónál, aki azt - a kifogásolt végrehajtói intézkedésre vonatkozó iratok másolatával együtt - 3 munkanapon belül továbbítja a végrehajtást foganatosító bíróságnak. Ha az intézkedés később jutott a kifogást előterjesztő tudomására, vagy ez a kifogás előterjesztésében a végrehajtó intézkedésétől számított 15 napon túl is akadályozva volt, a végrehajtási kifogás előterjesztésének határidejét a tudomásszerzéstől, illetőleg az akadály megszűnésétől kell számítani.

(3) A végrehajtó intézkedésétől számított 6 hónap eltelte után nem lehet végrehajtási kifogást előterjeszteni. E határidő elmulasztása miatt nincs helye igazolásnak.

(4) A bíróság a végrehajtási kifogásról soron kívül - szükség esetén a felek meghallgatása után - határoz.

(5) A bíróság - ha azok nem állnak rendelkezésre - a végrehajtási kifogás beérkezésétől számított 8 munkanapon belül intézkedik a kifogás elbírálásához szükséges iratok beszerzése iránt, a végrehajtó pedig a bíróság megkeresésének 8 munkanapon belül köteles eleget tenni. A bíróság a végrehajtási kifogást elbíráló végzését - az 50. § (2) bekezdését is figyelembe véve - 60 napon belül hozza meg, kivéve, ha ahhoz a felek meghallgatása vagy egyéb bizonyítás felvétele szükséges.”

A 221. és 222 §-ok a jogorvoslatok halasztó hatályát szabályozzák.

Ennek értelmében 221. §: „A bíróság határozata elleni jogorvoslatnak halasztó hatálya van, kivéve, ha

- a) a törvény eltérően rendelkezik, vagy
- b) a jogorvoslat a rendőrség közreműködésének elrendelésével függ össze.”

222. §: „A végrehajtó és a rendőrség intézkedése elleni jogorvoslatnak nincs halasztó hatálya.”

Ezen §-ok alapján, a végrehajtást elrendelő és foganatosító bírósági határozat ellen a feleknek fellebbezési joguk van. A fellebbezésnek halasztó hatálya van. Ellenben némely esetben a fellebbezésnek nincs halasztó hatálya.

A BÍRÓSÁGI IRAT VÉGREHAJTÓI KÉZBESÍTÉSE

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (99. §) szerint a bírósági iratokat - ha a jogszabály ettől eltérően nem rendelkezik - postai szolgáltató útján kell kézbesíteni. A kézbesítés a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó külön jogszabályok szerint történik.

A postai úton megküldött bírósági iratokat a kézbesítés megkísérlésének napján kézbesítettnek kell tekinteni, ha a címzett az átvételt megtagadta. Ha a kézbesítés azért volt eredménytelen, mert a címzett az iratot nem vette át (az a bírósághoz «nem kereste» jelzéssel érkezett vissza), az iratot - az ellenkező bizonyításáig - a postai kézbesítés második megkísérlésének napját követő ötödik munkanapon kézbesítettnek kell tekinteni.

Kényszerítő ercjű VÉGREHAJTÁSI INTÉZKEDÉS ALKALURAZÁSÁNAK ELŐFELTÉTELEI

Ha az adós Magyarországon él

A végrehajtási eljárásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) ismeri a végrehajtói kézbesítés jogintézményét. A végrehajtói kézbesítés a címzett felkutatását és az irat személyes kézbesítését jelenti annak érdekében, hogy az ténylegesen eljusson a címzethez, és a kézbesítés ténye hatósági eljárásban kerüljön megállapításra.

A 31/D. § szabályozza a bírósági irat végrehajtói kézbesítését:

31/D. § „(1) Ha a 15. §, valamint a 16. § a) és b) pontja szerinti határozat kézbesítése esetén a kézbesítési vélelem beállt, az a fél, aki a határozat alapján végrehajtási kérelem előterjesztésére jogosult, a végrehajtói kézbesítés költségeinek megelőlegezésével kérheti, hogy a határozatot tartalmazó iratot önálló bírósági végrehajtó (e §-ban a továbbiakban: kézbesítési végrehajtó) kézbesítse a címzettnek.

(2) A végrehajtói kézbesítés költségére külön törvény szerinti költségkedvezmény nem vehető igénybe. A kézbesítés költségét a kézbesítést kérő fizeti meg; ha pedig az (1) bekezdés szerinti határozat alapján végrehajtás indul, a végrehajtói kézbesítés költségét - mint a végrehajtás kérésével kapcsolatos költséget - az adós viseli.

(3) A kézbesítési végrehajtó az iratot külön jogszabály rendelkezése szerint kézbesíti a címzettnek; a kézbesítés eredményéről jegyzőkönyvet készít, amelynek egy példányát megküldi annak a bíróságnak, amelynek eljárása során a határozatra vonatkozóan a kézbesítési vélelem beállt, és a kézbesítés eredményéről a kézbesítést kérőt is értesíti.

(4) A kézbesítési végrehajtó - kérelemre - a címzett lakóhelyének, tartózkodási helyének, a címzett részére történő kézbesítés helyének felkutatása érdekében a 47. § szerinti megkeresések megtételére jogosult. A végrehajtó az eljárása során a címzetről beszerzett adatokról - kivéve a kézbesítés helyére vonatkozó adatot - nem tájékoztathatja a kézbesítést kérőt.

(5) A végrehajtói kézbesítést önálló bírósági végrehajtó, illetve helyette eljárva önálló bírósági végrehajtó-helyettes vagy végrehajtói kézbesítésre felhatalmazott önálló bírósági végrehajtójelölt végezheti.

(6) Jogszabály az (1) bekezdésben foglalt iratokon kívül más irat e § szerinti végrehajtói kézbesítését is előírhatja; ilyen esetben jogszabály a kézbesítés eredményéről történő értesítésről e törvénytől eltérően rendelkezhet.”

Ha az adós másik tagországban él

A határon átnyúló iratkézbesítési eljárást az Európai Parlament és a Tanács „a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről” szóló 1393/2007/EK rendelete (2007. november 13.) szabályozza.

A külföldön kézbesítendő iratot - ha a magyar állam által kötött nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik - intézkedés végett az igazságügyi miniszterhez kell felterjeszteni. A külföldön teljesített kézbesítést érvényesnek kell tekinteni, ha az akár a belföldi jogszabályok rendelkezéseinek, akár a kézbesítés helyén irányadó jogszabályoknak megfelel.

Kényszerítő ercjű VÉGREHAJTÁSI INTÉZKEDÉS ALKALURAZÁSÁNAK ELŐFELTÉTELEI

• Mit tehetek akkor, ha még nem rendelkezek végrehajtható okirattal? Létezik biztosítási intézkedés ?

Ahogy fentebb már említésre került, ahhoz, hogy a bírósági végrehajtás elrendelhető legyen, a végrehajtandó határozatnak kötelezést kell tartalmaznia, jogerős vagy előzetesen végrehajtható kell hogy legyen, valamint a teljesítési határidő letelt (lásd Vht. 13 §).

Ahhoz, hogy a bíróság biztosítási intézkedést engedélyezzen, a végrehajtást kérőnek valószínűsítenie kell, hogy a követelésének kielégítése veszélyben van.

A hangsúly itt a „valószínűsítés” fogalmán van. Valójában tehát a törvény nem követeli meg a konkrét bizonyítékot az adós olyan magatartásáról, amely arról tanúskodna, hogy ez utóbbi vagyonának a végrehajtási intézkedés alól való elvonását célozná.

A **185 §** lefekteti a biztosítási intézkedés kereteit: „Ha a követelés teljesítése érdekében a 13. § alapján végrehajtható okirat még nem lehet kiállítani, a végrehajtást kérő azonban valószínűsítette, hogy a követelés későbbi kielégítése veszélyben van, a végrehajtást kérő kérelmére a bíróság biztosítási intézkedésként elrendeli:

- a) a pénzkövetelés biztosítását, illetőleg
- b) a meghatározott dolog zárlatát.”

Ennek értelmében biztosítási intézkedés rendelhető el pénzkövetelés biztosítására (lásd 191-193/A. §-okat), illetve meghatározott dolog zárlatára (lásd 194-199 §-okat).

MILYEN FELTÉTELEK MELLETT RENDELHETŐ EL BIZTOSÍTÁSI INTÉZKEDÉS?

A biztosítási intézkedés általános feltételeit, valamint alkalmazási terét a Vht. 186.-189. §-ai szabályozzák.

186. § „(1) Biztosítási intézkedés akkor rendelhető el, ha a követelés olyan határozaton alapul, amelynek alapján egyébként a 15. és 16. § szerint végrehajtási lapot lehetne kiállítani, de erre azért nincs lehetőség, mert

- a) a határozat még nem jogerős, vagy nem előzetesen végrehajtható, illetőleg
- b) a határozat jogerős ugyan, de a teljesítési határidő még nem telt le.

(2) A biztosítási intézkedést az a bíróság rendeli el, amely a határozat alapján - a megfelelő feltételek esetén - a végrehajtási lap kiállítására jogosult lenne.

(3) Biztosítási intézkedés rendelhető el e § alapján akkor is, ha a követelés olyan bírósági határozaton alapul, amelyet a 44/2001/EK tanácsi rendelet alapján Magyarországon el kell ismerni. A biztosítási intézkedést a 16. § c) pontjában meghatározott bíróság rendeli el.”

Kényszerítő ercjű VÉGREHAJTÁSI INTÉZKEDÉS ALKALURAZÁSÁNAK ELŐFELTÉTELEI

A BIZTOSÍTÁSI INTÉZKEDÉS ELRENDELÉSE

190. § „(1) A bíróság a biztosítási intézkedésről soron kívül, de legfeljebb 8 napon belül végzéssel dönt, és a biztosítási intézkedést elrendelő végzést haladéktalanul megküldi a végrehajtónak.

(2) A bíróság a biztosítási intézkedést elrendelő végzést kézbesíteti a végrehajtást kérőnek, továbbá ha az adós cég, egyúttal a nyilvántartó hatóságnak, az ingatlan zárlatát elrendelő végzést pedig az adósnak is.

(3) A biztosítási intézkedést elrendelő végzés elleni fellebbezésnek nincs halasztó hatálya.

(4) A végrehajtó a biztosítási intézkedést elrendelő végzés kézhezvétele után haladéktalanul felhívja a végrehajtást kérőt az előleg rövid határidő alatt történő megfizetésére, a díjelőleg beérkezése után a biztosítási intézkedés végrehajtását haladéktalanul megkezdi. Biztosítási intézkedés végrehajtása esetén a végrehajtót eljárása kezdetén előlegként a teljes munkadíjnak és a várhatóan felmerülő készkiadásnak, illetőleg költségátalánynak megfelelő összeg illeti meg.”

Ezen § értelmében, a bíróságnak a biztosítási intézkedés kérelméről soron kívül kell döntenie, de mindenképpen a kérelem benyújtásától számított 8 napon belül. Ez a rövid határidő is tanúskodik a biztosítási intézkedés sürgős karakteréről.

Fontos kiemelni, hogy a biztosítási intézkedés tartalmazó döntés kézbesítésére nem vonatkoznak az általános szabályok. Ezt a biztosítási intézkedést elrendelő döntést haladéktalanul meg kell küldeni a végrehajtónak, mivel ez utóbbit is a soron kívüli ügyintézés kötelezi a biztosítási intézkedés foganatosítását illetően.

Az elrendelő végzést kézbesíteni kell a végrehajtást kérőnek, továbbá ha az adós cég, a cégbíróságnak. Ennek ellenére, az adósnak csak akkor kell az elrendelő végzést kézbesíteni, ha ingatlan zárlat a tárgya.

A végzés indoklása ellen azonban az adós is fellebbezhet, miután a végrehajtó neki személyesen kézbesíti az elrendelő végzést.

Ahogy a 3. pont kifejezi a biztosítási intézkedést elrendelő végzés elleni fellebbezésnek nincs halasztó hatálya, tehát előzetesen végrehajtható.

A 190. § 4-es pontja külön felsorolja a végrehajtónak milyen intézkedéseket kell foganatosítania. A biztosítási intézkedést elrendelő végzés kézhezvétele után haladéktalanul fel kell hívnia a végrehajtást kérőt, hogy ez utóbbi rövid határidőn belül fizesse meg a végrehajtási költség előlegét. Majd miután a díjelőleget kézhez kapta, a biztosítási intézkedés végrehajtását haladéktalanul megkezdi.

VÉGREHAJTÓ OKIRAT MEGSZERZÉSE BIZONYOS HATÁRIDŐN BELÜL

201/A. § „(1) Ha a végrehajtást kérő követelése iránti eljárás az adós marasztalásával ért véget, de a jogosult a követelés kielégítése iránti végrehajtási kérelmet a végrehajtás általános feltételei (13. §) együttes bekövetkeztének időpontjától számított 3 hónapon belül nem terjesztette elő, e határidő lejárta után az adós kérelmet terjeszthet elő a bíróságnál a biztosítási intézkedés megszüntetése iránt.

Kényszerítő ercjű VÉGREHAJTÁSI INTÉZKEDÉS ALKALRAZÁSÁNAK ELŐFELTÉTELEI

(2) A bíróság az (1) bekezdés szerinti kérelem előterjesztéséről tájékoztatja a végrehajtást kérőt, és felhívja őt, hogy a követelése kielégítése iránti végrehajtási kérelmet 30 napon belül terjessze elő az illetékes bíróságnál. Ha a végrehajtást kérő ennek nem tett eleget, a bíróság a biztosítási intézkedést megszünteti.

(3) A 30 napos határidő elmulasztása miatt igazolási kérelemnek nincs helye.

(4) Ha a bíróság a biztosítási intézkedést a (2) bekezdés alapján megszünteti, a biztosítási intézkedéssel felmerült költség megtérítésére - ideértve a zárgondnok díját és költségét - a végrehajtást kérőt kötelezi.”

A 201. § bebiztosítja az adóst a végrehajtást kérő tétlenségével szemben. Amennyiben ezen utóbbi nem követ el annak érdekében mindent, hogy ténylegesen behajtsa követelését, a 201. § lehetőséget ad az adósnak, hogy kezdeményezze a biztonsági intézkedés megszüntetését (lásd 1-es pont).

Ha ezzel a lehetőséggel élve az adós kéri a biztosítási intézkedés megszüntetését, a bíróság értesíti az intézkedés kérelmezőjét és tájékoztatja, hogy ha 30 napon belül nem nyújt be kérelmet a végrehajtás elrendelése végett, a biztosítási intézkedést megszünteti.

A BIZTOSÍTÁSI INTÉZKEDÉS TÁRGYA

A **biztosítási intézkedés** keretében a bíróság elrendelheti meghatározott dolog zárlatát, vagy pedig pénzösszeg biztosítását (185. §).

Pénzkövetelés biztosítása (191-193 §)

Ha a bíróság pénzkövetelés biztosítását rendeli el, az erről szóló végzést a végrehajtó a helyszínen adja át az adósnak; egyúttal felhívja őt, hogy a biztosítandó összeget azonnal fizesse ki a végrehajtó kezéhez. Ha az adós ennek nem tett eleget, a végrehajtó az adós bármilyen vagyontárgyát lefoglalhatja a követelés összege és az eljárás költségei erejéig. Az ingatlan lefoglalása végett a végrehajtó haladéktalanul megkeresi a földhivatalt, hogy a pénzkövetelés biztosítására irányuló végrehajtási jogot jegyezze be az ingatlan-nyilvántartásba.

A pénzösszeg biztosítása során a végrehajtó felhívja az adóst megillető összeget kezelő pénzügyintézetet, hogy a felhívás kézhezvételét követően a biztosítandó összeget és az eljárás költségeinek fedezésére szolgáló összeget a számláról sem az adós, sem más javára ne fizesse ki, ha pedig a számla egyenlege nem éri el a biztosítandó összeget, a jövőbeni befizetések tekintetében is hasonlóan járjon el. Ez valójában azt jelenti, hogy a pénzügyintézetnek folyamatosan figyelemmel kell kísérni az adós számláit, betéteit és azokat mindaddig zárolnia kell, amíg az összeg el nem éri a felhívásban szereplő összeget.

A pénzügyintézet a felhívás kézhezvételével haladéktalanul megkezdi az intézkedést, és a kézhezvételtől számított 8 napon belül tájékoztatnia kell a végrehajtót a zárolt összeg nagyságáról.

Kénysrerítő ercjű VÉGREHAJTÁSI INTÉZKEDÉS ALKALURAZÁSÁNAK ELŐFELTÉTELEI

Zárlat (194 § - ingóság zárlata; 195 § - ingatlan zárlata)

A zárlat esetében a biztonsági intézkedésben egy egyedileg megnevezett tárgy az intézkedés célja, és nem pedig bármely tárgy végrehajtás alá vonása, mint ahogy ez egy pénzüsszeg biztosítás esetében történik.

Meghatározott dolog zárlata esetén amennyiben az nem zár alá vétellel történik, az adós a dolgot továbbra is használhatja, azonban arról érvényesen nem rendelkezhet. Ha a dolgot a végrehajtó zár alá veszi, azaz elzárja, a tárolásra szolgáló helyiség felnyitása, a zárlat jelző pecsét eltávolítása, valamint a zárolt dolog elidegenítése, elhasználása bűncselekménynek minősül, és büntetőjogi felelősségre vonással jár (zártörés).

Ha a zárlat ingatlanra vonatkozik, a végrehajtó köteles a zárlatot az ingatlan-nyilvántartásba bejegyeztetni.

- Július 2011 -

További információk az alábbi címen érhetők el : eje@europe-eje.eu

Az EJE (Európai Bírósági Végrehajtás) projekt részben az Európai Bizottság támogatásával valósult meg

Ez a dokumentum csak a szerzót terheli

Az Európai Bizottság nem vállal felelősséget a benne elhangzott információk bármilyen formában történő felhasználásáért.

